

פרשת

בהעלותך

"בְּהֵעֲלֹתְךָ אֶת-הַנֵּרוֹת אֶל-מוֹל פְּנֵי
הַמְּנוֹרָה יֵאָרוּ שִׁבְעַת הַנְּרוֹת."
(ח' ב')

מה בפרשה

לאחר חנוכת המשכן ה' מצווה את אהרון, להעלות, להדליק את הנרות במנורה. המנורה הייתה עשויה כולה זהב והיו לה שבעה קנים. העבודה במשכן החלה, ואל הכהנים מצטרפים כעת הלויים בעבודת המשכן, ואהרון מצווה להכין ולהסמיך את הלויים לקראת עבודתם, והם יחלו לשרת במשכן מגיל עשרים וחמש שנה. עברה שנה מאז צאת בני ישראל ממצרים, והגיע העת לחגוג את חג הפסח. בחודש הראשון, חודש ניסן ה' מצווה את העם לחגוג את חג הפסח במועדו: "בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם בַּחֹדֶשׁ... בֵּין הָעֲרֵבִים תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ בְּמִעְדוֹ כְּכֹל חֻקֹּתָיו וְכָכֹל מִשְׁפָּטָיו תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ" (פרק ט' פסוק ג'). כעת יחגוג העם את הפסח הראשון במדבר, "וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַפֶּסַח בְּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעֲרֵבִים בְּמִדְבַר סִינַי..." (ט' ה') אל משה מגיעים אנשים שלא יכלו לחגוג את הפסח בזמננו כי היו טמאים. ה' אומר למשה שכל מי שלא יוכל היה לעשות את הפסח במועדו מחמת טומאה או שהיה בדרך רחוקה, נקבע עבורו תאריך נוסף שבו יוכל להקריב את קורבן הפסח. חודש לאחר חג הפסח, ביד' אייר, יהיה "פסח שני" עבור אלה שלא יכולים היו להקריב את קורבן הפסח ביד' ניסן. בזמן שהיו ישראל במדבר כיסה את המשכן ענן שהיה נראה בערב כמו אש. הענן נח מעל המשכן, וסימן לעם מתי יוצאים ומתי חונים. כאשר הענן עלה מעלה היה זה הזמן לנוע, וכאשר הוא ירד היה זה סימן לעצור ולהקים את המחנה מחדש. ה' מצווה את משה לעשות שתי חצוצרות עשויות כסף, אשר ישמשו את משה לקרוא לעם או להודיע להם מתי יוצאים למסע. כאשר יתקעו רק בחצוצרה אחת יגיעו הנשיאים אל משה, וכאשר יריעו תרועה בשתייהן ידע העם כי עליו להתחיל בתנועה להמשך המסע. לחצוצרות תפקידים נוספים: הן תשמשנה גם בימי המועדים, החגים ובזמן שבו יצא העם למלחמה. הכל מוכן ובני ישראל ממשכים במסעם במדבר. רגע לפני היציאה מציע משה ליתרו חותנו להצטרף אליהם במסעם לארץ כנען, אך יתרו מבקש לשוב למולדתו. העם נודד במדבר, ויש קשיים בדרך: קבוצת אנשים מתוך העם מתלוננת לפני משה שנמאס להם לאכול את המן שיורד כל בוקר והם רוצים לאכול בשר. הם מזכירים ב"געגוע" את האוכל הטעים והמגוון שהיה להם במצרים. משה מתוסכל מהתלוננות, וה' מעמיד לעזרתו שבעים זקנים שיסייעו לו בהנהגת העם. למתאווים לבשר הוא נותן שלו (מין עוף) ללא הגבלה, אך מעניש אותם ומכה בהם. משה מנהיג את העם עם כל הקשיים, אך יום אחד אחיו אהרון ומרים מדברים עליו ללא ידיעתו. ה' קורא לשלושתם אל אוהל מועד ומסביר להם כי משה הוא נביא מיוחד, ונוזף בהם כי דיברו לשון הרע. בעקבות זה לוקה מרים בצרעת. "וַיְהִי מִרְיָם מְצַרְעַת כְּשִׁלְגָה" (י"ב י') והיא נאלצת לצאת מחוץ למחנה עד שהצרעת תחלוף. משה רואה את אחותו ודואג לה. הוא צועק אל ה' ומתפלל לרפואתה.

מבט מקרוב

דאגה- מרים ואהרון דיברו על משה שלא בפניו דבר שאינו נעים ומכבד, מרים נענשת על כך ולוקה בצרעת. אך למרות זאת משה דואג לה וזועק אל ה' ומבקש ממנו: "אל נא רפא נא לה". מה דעתכם על התנהגו של משה? מה אפשר ללמוד על אישיותו? כיצד אפשר להביע דאגה לחבר או חברה שחלו? באילו דרכים אפשר להקל עליהם?

הידעת?

מגדלור: בעבר הרחוק לא היו לספנים מכשירים משוכללים לניווט האונייה, והם נדרשו לסיוע בסימון החוף כדי שיוכלו להגיע בבטחה עם ספינתם אל החוף. כדי שלא יאבדו את דרכם וכדי למנוע עלייה על שרטון, הומצא לטובת הימאים והספנים המגדלור. תפקיד המגדלור בדרך כלל להראות לספינות את כיוון היבשה. המגדלור הוא מבנה גבוה הממוקם לרוב על צוק גבוה מעל הים, ועליו מותקן זרקור שמאיר למרחקים. הספנים שראו את האור ידעו כי שם נמצא החוף וכיוונו את ספינתם אל החוף כדי לעגון בשלום.

מילה בפרשה

ענו

צנוע, שאינו מתגאה.
"וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מְכַל הָאָדָם"
(י"ב ג')

חידה

כמה ימים נדרשה מרים להמתין מחוץ למחנה?

(מ.ט.ט.מ.ח)

שיר לפרשה

מנורה וענפי זית

רפא צירי ר' רפאל ענתבי